

Ngày 12 tháng 5 năm 2007

Tên: _____

SỰ TÍCH HỒ GƯƠM

Sự tích kể rằng: Vào buổi đầu nghĩa quân Lam Sơn nổi dậy chống lại giặc Minh, thế lực còn non yếu nên nhiều lần bị giặc đánh cho tan tác. Thấy vậy, đức Long quân quyết định cho họ mượn thanh gươm thần để họ giết giặc. Hồi ấy ở Thanh Hóa có một người làm nghề đánh cá tên là Lê Thận. Một đêm nọ, Lê Thận thả lưới ở một bến vắng như lệ thường. Tự nhiên trong một lần kéo lưới, chàng thấy nặng nằng, trong bụng mừng thầm chắc là có cá to. Nhưng khi thò tay bắt cá, Lê Thận mới biết đó là một thanh sắt. Chàng vớt luôn xuống nước rồi lại thả lưới ở một chỗ khác. Lần thứ hai cất lưới lên cũng thấy nặng tay. Lê Thận không ngờ thanh sắt vừa rồi lại chui vào lưới mình. Chàng lại nhặt lên và ném xuống sông. Lần thứ ba lại vãn thanh sắt ấy mắc vào lưới. Lấy làm lạ, Lê Thận ghé mũi lừa lại nhìn xem. Bỗng chàng reo lên một mình:

-Ha ha! Một lưỡi gươm!

Lê Thận về sau gia nhập đoàn quân khởi nghĩa Lam Sơn. Chàng đã mấy lần vào sinh ra tử nơi trận mạc để diệt lũ cướp nước. Một hôm, chủ tướng Lê Lợi cùng mấy người tùy tùng đến nhà Lê Thận. Trong gian nhà tối om, thanh sắt hôm đó chột sang quắc lên ở xó nhà. Lấy làm lạ, Lê Lợi đến gần cầm lấy xem và nhận ra có hai chữ "Thuận Thiên" khắc sâu vào lưỡi. Song tất cả mọi người vẫn không biết đó là báu vật. Một hôm bị giặc đuổi, Lê Lợi và các tướng chạy tháo thân mỗi người một ngã. Lúc đi qua một khu rừng, Lê Lợi bỗng thấy một ánh sáng lạ trên ngọn cây đa, ông trèo lên mới biết đó là một chuôi gươm nạm ngọc. Nhớ tới lưỡi gươm ở nhà Lê Thận, Lê Lợi rút lấy chuôi giắt vào lưng. Ba ngày sau, Lê Lợi gặp lại tất cả các bạn, trong đó có Lê Thận. Khi lấp lưỡi vào với chuôi thì kỳ lạ thay, vừa vặn khớp nhau. Lê Lợi bèn kể lại câu chuyện. Mọi người nghe xong đều hồ hởi vui mừng. Lê Thận nâng gươm lên ngang đầu nói với chủ tướng:

-Đây là thần có ý phó thác cho "minh công" làm việc lớn. Chúng tôi nguyện đem xương da của mình theo "minh công" và thanh gươm thần này để báo đền xã tắc! Từ đó khí thế của nghĩa quân ngày một tăng.

Trong tay Lê Lợi, thanh gươm thần tung hoành trên mọi trận địa và làm cho quân Minh bạt vía. Chẳng bao lâu tiếng tăm của quân Lam Sơn vang rền khắp nơi. Họ không phải trốn tránh trong rừng mà xông xáo đi tìm giặc. Họ không phải ăn uống khổ cực như trước nữa, đã có những kho lương của giặc mới cướp được tiếp tế cho họ. Gươm thần đã mở đường cho họ đánh tràn ra mãi, cho đến lúc không còn bóng một tên giặc trên đất nước. Sau khi đuổi giặc Minh về được một năm, ngày hôm ấy Lê Lợi-bảy giờ đã là một thiên tử- cưỡi thuyền rồng dạo quanh hồ Tả Vọng trước kinh thành. Nhân dịp đó, Long quân sai rùa vàng lên đòi lại thanh gươm thần. Khi chiếc thuyền chèo ra giữa hồ thì tự nhiên có một con rùa lớn nhô đầu và mai lên khỏi làn nước xanh. Theo lệnh vua, thuyền đi chậm lại. Vua đứng lên và nhận thấy lưỡi gươm thần đeo bên mình cũng đang cử động. Con rùa vàng không sợ người, nhô thêm nữa, tiến sát về phía thuyền vua. Nó đứng nổi trên mặt nước và nói:

-Bệ hạ hoàn gươm lại cho Long quân!

Nghe nói thế nhà vua bỗng hiểu ra, bèn thò tay rút gươm ra khỏi bao. Chỉ một lát, thanh gươm thần rời khỏi tay vua bay đến phía rùa vàng. Nhanh như cắt, rùa ngược đầu lên, há miệng đón lấy ngang lưỡi gươm. Cho đến khi cả gươm và rùa lặn xuống, người ta vẫn thấy có vết sang le lói dưới mặt nước hồ xanh. Khi những chiếc thuyền của bá quan tiến lên kịp thuyền rồng thì vua liền báo ngay cho họ biết:

Ngày 12 tháng 5 năm 2007

Tên: _____

-Đức Long quân cho chúng ta mượn thanh gươm thần để trừ giặc Minh. Nay đất nước đã thanh bình, người sai rùa lấy lại.

Và từ đó, hồ bắt đầu được mang tên là hồ Gươm hay hồ Hoàn Kiếm.

Ngữ vựng:

- *Tan tác: rã rời, phân tán nhiều nơi.
- *Long quân: vua hay thần ở dưới nước theo thần thoại.
- *Gia nhập (to adhere): nhập vào, nhập vào hàng ngũ.
- *Tối om (pitch-dark): rất tối.
- *Sáng quắc (flashing): có ánh sáng mạnh đến như làm chói mắt.
- *Tháo thân (to get away): trốn chạy để thoát khỏi nguy hiểm.
- *Chuôi gươm (handle of sword): phần để cầm nắm của cây kiếm.
- *Vừa vặn (to fit): đúng, hợp.
- *Hồ hởi: vui và phấn khởi lộ ra bên ngoài.
- *Phó thác (to trust, to commend): giao với lòng tin tưởng vào người nhận.
- *Minh công: tiếng tôn xưng người có danh vị thời phong kiến.
- *Xã tắc ((country, nation): thân đất và thân lúa; chỉ đất nước.
- *Tung hoành (to act freely): hoạt động mạnh mẽ ngang dọc theo ý muốn, không gì ngăn cản được.
- *Trận địa (battle-ground): khu vực đánh nhau.
- *Bat vía: sợ hãi như mất hồn.
- *Xông xáo: xông vào một cách bạo dạn.
- *Tiếp tế (to supply with...): cung cấp vật liệu, lương thực.
- *Thiên tử (King, emperor): vua.
- *Thanh bình (peaceful): không có loạn, không có giặc.